

[Uz Sākumlapu](#) > ... > [Ģimenes Lietas Un Mantojums](#) > [Uzturlīdzekļi Ģimenes Locekļiem](#) > [Poland](#)

Saturu nodrošina

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

Uzturlīdzekļi ģimenes locekļiem

 Polija

1 Ko praksē nozīmē jēdzieni “uzturlīdzekļi” un “uzturēšanas saistības”? Kurām personām ir jāmaksā uzturlīdzekļi citai personai?

Saskaņā ar Ģimenes un aizgādības likuma 128. pantu “uzturēšanas saistības” ir prasība, lai radnieki taisnā līnijā un brāļi/māsas nodrošina iztikas līdzekļus (tostarp apģērbam, pārtikai, mājvietai, kurināmajam un zālēm) un vajadzības gadījumā līdzekļus audzināšanai (tostarp fiziskās un garīgās attīstības nodrošināšanai un piekļuvei izglītībai un kultūrai).

“Uzturlīdzekļi” ir pabalsts naudā vai natūrā. Attiecībā uz bērniem tas ietver arī personīgo iesaisti viņu audzināšanā un darbu kopīgā māsaimniecībā uzturēšanas saistību satvarā.

“Uzturēšanas prasība” ir personas tiesības pieprasīt, lai otra persona pilda savas uzturēšanas saistības attiecībā pret pirmo personu.

Vispārējais princips paredz, ka uzturēšanas saistības izriet no dažādiem ģimenes attiecību veidiem. Atkarībā no ģimenes attiecību veida Polijas tiesību aktos paredz šādus uzturēšanas saistību veidus.

1. Uzturēšanas saistības starp radniekiem, arī šo saistību īpašā forma, proti, vecāku pienākums pret bērnu; radnieku gadījumā tiesības uz uzturlīdzekļiem pienākas tikai grūtībās nonākušajiem. Vecākiem ir pienākums maksāt uzturlīdzekļus bērniem, kas vēl nespēj nodrošināt paši sevi, ja vien ienākumi no bērna īpašuma nav pietiekami bērna uzturēšanai un audzināšanai. Sasniedzot 18 gadu vecumu, bērns zaudē tiesības uz uzturlīdzekļiem, izņemot, ja viņš vēlas turpināt mācīties un viņa līdzšinējie sasniegumi attaisno šādu izvēli vai ja uzturēšanas saistības būtu jāsauglabā, ņemot vērā bērna veselības stāvokli vai individuālo situāciju. Turklāt vecākiem nav jāmaksā uzturlīdzekļi bērniem, kuri ir vecāki par 18 gadiem un, lai gan ir spējīgi strādāt, uzsāk papildu studijas un pēc tam tās atstāj novārtā, ja viņu sasniegumi nav pietiekami, atzīmes nav apmierinošas un viņi nenokārto eksāmenus noteiktajos termiņos un tādējādi nepabeidz savas studijas laikā, kas paredzēts attiecīgajai studiju programmai.
Ja no personas, kurai ir primārais pienākums maksāt uzturlīdzekļus (vecāka), ir neiespējami vai pārmērīgi apgrūtināti iegūt uzturlīdzekļus, var celt prasību pret personām, kurām ir sekundārais pienākums (piemēram, bērna vecvecākiem, kuri ir prombūtnē esošā parādnieka vecāki). Tomēr jānorāda, ka ar to vien, ka persona, kurai ir pienākums maksāt uzturlīdzekļus, to nedara, nepietiek, lai piedzītu uzturlīdzekļus no vecvecākiem; lai piedzītu uzturlīdzekļus no vecvecākiem, personai, kurai ir tiesības uz uzturlīdzekļiem, ir jādzīvo grūtos apstākļos un vecvecākiem ir jābūt finansiāli spējīgiem maksāt uzturlīdzekļus. Pret vecvecākiem vērstos uzturlīdzekļu piedziņas izpildu dokumentos parasti ir paredzēta mazāka summa nekā summas, ko piemēro personai, kurai ir galvenais pienākums maksāt uzturlīdzekļus.
2. Uzturēšanas saistības, kas izriet no adopcijas: ja adopcija tikai izveido attiecības starp adoptētāju un adoptēto personu, tad adoptētāja uzturēšanas saistības pret adoptēto personu ir prioritāras pār adoptētās personas augšupējo radnieku un māsu vai brāļu uzturēšanas saistībām un jebkādas adoptētās personas uzturēšanas saistības pret tās augšupējiem radniekiem un māsām vai brāļiem ir sekundāras. Pārējos jautājumos attiecībā uz adoptēto personu piemēro 1. punktā izklāstītos noteikumus.
3. Uzturēšanas saistības starp audžuvecākiem un audžubērniem (audžumāti, audžutēvu, audžubērniem):

tiesības saņemt uzturlīdzekļus ir tikai personām, kurām ir grūtības, ja attiecīgajā situācijā uzturēšanas saistību uzlikšana atbilst vispārpieņemtām sociālajām normām. Saskaņā ar Polijas tiesību aktiem un jurisprudenci "grūtības" nozīmē to, ka persona nespēj apmierināt savas pamatotās vajadzības no saviem līdzekļiem un ar saviem centieniem.

4. Uzturēšanas saistības starp laulātajiem laulības laikā: ģimenes locekļi var pieprasīt "vienādu dzīves līmeni" visiem ģimenes locekļiem. Saskaņā ar Ģimenes un aizgādības likuma 27. pantu abiem laulātajiem atbilstoši viņu spējām un viņu izpeļņai un finansiālajām iespējām ir jāpalīdz apmierināt tās ģimenes vajadzības, kuru viņi ir nodibinājuši savās attiecībās. Var uzskatīt arī, ka šis pienākums ir pilnībā vai daļēji izpildīts, ja tiek sniegts personīgs ieguldījums bērnu audzināšanā un kopīgās māsaimniecības uzturēšanā.
5. Uzturēšanas saistības starp laulātajiem pēc laulības izbeigšanās: ja ir atzīts, ka par laulības iziršanu ir atbildīgs tikai viens no laulātajiem, un ja laulības šķiršanas dēļ būtiski pasliktinās nevainīgā laulātā finanšu stāvoklis, šis laulātais var pieprasīt rūpēties par viņa(-as) pamatotajām vajadzībām, pat ja viņam(-ai) nav grūtību. Citos gadījumos laulātais, kuram ir grūtības, drīkst pieprasīt uzturlīdzekļus no sava bijušā laulātā, lai apmierinātu savas pamatotās vajadzības proporcionāli bijušā laulātā pelnītspējai un finansiālajām iespējām. Saistības uzturēt šķirtu laulāto beidzas, ja šis laulātais stājas laulībā atkārtoti. Tomēr, ja uzturēšanas saistības ir uzliktas šķirtajam laulātajam, kas nebija atbildīgs par laulības iziršanu, tās arī beidzas piecus gadus pēc tiesas lēmuma par laulības šķiršanu, ja vien pēc tā laulātā pieprasījuma, kuram ir tiesības saņemt uzturlīdzekļus, tiesa nelemj, ka noteiktais piecu gadu periods ir jāpagarina, pamatojoties uz izņēmuma apstākļiem.
6. Ārlaulībā dzimuša bērna tēva uzturēšanas saistības pret bērna māti: tēvam, kas nav mātes vīrs, atbilstīgi viņa finansiālajiem apstākļiem ir jāpiedalās ar grūtniecību un dzemdībām saistīto izmaksu segšanā, kā arī ir jāsedz mātes uzturlīdzekļi trīs mēnešu apmērā bērna dzimšanas laikā. Ja ir pārliecinošs pamatojums, māte drīkst pieprasīt tēva līdzdalību viņas uzturlīdzekļu izmaksu segšanā par periodu, kas pārsniedz trīs mēnešus.

2 Līdz kādam vecumam bērns ir tiesīgs saņemt uzturlīdzekļus? Vai uzturēšanas saistību ziņā pastāv atšķirīgi noteikumi attiecībā uz nepilngadīgām un pilngadīgām personām?

Vecākiem ir pienākums maksāt uzturlīdzekļus bērniem, kas vēl nespēj paši sevi apgādāt. Tā kā bērniem ir pienākums turpināt izglītību līdz 18 gadu vecumam, parasti viņiem ir tiesības saņemt uzturlīdzekļus līdz pilngadības sasniegšanai vai līdz izglītības pabeigšanai. Ja persona, kurai ir tiesības uz uzturlīdzekļiem, nespēj pati sevi uzturēt (piemēram, slimības vai invaliditātes dēļ), uzturlīdzekļus var piešķirt uz nenoteiktu laiku.

Būtu jāņem vērā, ka uzturēšanas saistības nebeidzas automātiski pēc tam, kad persona, kurai uz tām ir tiesības, ir sasniegusi 18 gadu vecumu, kā arī šāda izbeigšanās nav atkarīga no kreditora vai par uzturlīdzekļiem atbildīgā vecāka lēmuma. Lai konstatētu, ka ir pienācis uzturēšanas saistību beigu termiņš, nepieciešams tiesas nolēmums, kurā izvērtē, vai pilngadību sasniegušais bērns ir spējīgs sevi uzturēt utt. Pieteikums par uzturēšanas saistību izbeigšanu tiek iesniegts rajona tiesā atbilstīgi kreditora dzīvesvietas piekritībai. Tas attiecas uz uzturlīdzekļiem, ko piespriedusi tiesa, nevis uz tā sauktajiem brīvprātīgi maksātiem uzturlīdzekļiem, ko regulē pušu privāta vienošanās.

Pabalstus no valsts uzturlīdzekļu fonda izmaksā uzturlīdzekļu saņēmējiem līdz 18 gadu vecumam. Šādām personām ir tiesības saņemt šos līdzekļus līdz 25 gadu vecumam, ja tās turpina izglītoties skolās vai augstākās izglītības iestādēs, un uz nenoteiktu laikposmu, ja minētās personas ir atzītas par personām ar smagu invaliditāti. Pabalstu no uzturlīdzekļu fonda var saņemt tad, ja ģimenes ienākumi uz vienu personu nepārsniedz 1209 PLN mēnesī. Ja šī summa tiek pārsniegta, piemērojot principu "*złotówka za złotówkę*" ["zlots pret zlotu"], persona, kam ir tiesības uz uzturlīdzekļiem, šīs tiesības uz pabalstu nezaudē. Persona, kas ir tiesīga saņemt uzturlīdzekļus, saņem summu, ko veido starpība starp personai, kura tiesīga to saņemt, izmaksājamo pabalsta apmēru no uzturlīdzekļu fonda un summas, par kādu ir pārsniegti ģimenes ienākumi (aprēķināti uz vienu personu ģimenē). Ja šādi aprēķinātā pabalsta apmērs ir mazāks par 100 PLN, atbalsts netiek piešķirts.

3 Vai man būtu jāiesniedz pieteikums kompetentā iestādē vai tiesā, lai saņemtu uzturlīdzekļus? Kādi ir galvenie šīs procedūras elementi?

Ir iespējamas turpmāk aprakstītās uzturēšanas situācijas.

1. Persona, kurai ir pienākums maksāt uzturlīdzekļus, brīvprātīgi pilda uzturēšanas saistības.

2. Puses panāk ārpustiesas izlīgumu uzturēšanas saistību jautājumā.

3. Ja uzturlīdzekļu maksātājs nepilda savu pienākumu, uzturlīdzekļu prasījumu var iesniegt rajona tiesā (*sąd rejonowy*), kuras jurisdikcijā ir tās personas dzīvesvieta, kurai ir tiesības saņemt uzturlīdzekļus (Civilprocesa likuma 32. pants), vai atbildētāja dzīvesvieta (Civilprocesa likuma 27. panta 1. punkts), vai apgabaltiesā (*sąd okręgowy*), ja šādu prasību iesniedz laulību šķiršanas vai laulāto atšķiršanas tiesvedības laikā.

Par pieteikuma iesniegšanu tiesas nodevas nav jāmaksā. Tomēr tam būtu jāatbilst procesuālam dokumentam piemērojamām prasībām, proti, dokumentā būtu jāietver tās tiesas nosaukums, kurā tiek iesniegts lūgumraksts; pušu vārdi un uzvārdi, PESEL (valsts personas kods) pušu likumīgie pārstāvji un advokāti, lūgumraksta veids, skaidrs prasības apraksts, prasījuma vērtība, prasību pamatojošo faktu apraksts, ja nepieciešams, pamatojot arī tiesas jurisdikciju, puses vai tās likumīgā pārstāvja vai advokāta (dokumentam jāpievieno pilnvara) paraksts, pielikumu saraksts, pušu, to likumīgo pārstāvju un advokātu dzīvesvietas vai juridiskā adrese un prasības izklāsts. Turpmāk iesniegtajos procesuālajos dokumentos jābūt ietvertai atsaucei uz lietu. Pieteikumam jāpievieno arī bērna dzimšanas apliecība, kurā norādīts, ka persona, no kuras tiek prasīti uzturlīdzekļi, ir bērna vecāks; alternatīvi pieteikumu par uzturlīdzekļu piedziņu var iesniegt kopā ar pieteikumu par paternitātes noteikšanu.

4. Ir iespējams arī panākt izlīgumu pie notāra — šādā gadījumā rajona tiesa tikai izdos rīkojumu par izlīguma izpildi. Par izlīguma dokumenta parakstīšanu pie notāra ir jāmaksā nodeva, un nodeva ir jāmaksā arī par prasību izdot izpildes rīkojumu.

5. Izlīgumu var panākt arī tiesā — šādā gadījumā atbildētāju var atbrīvot no tiesas nodevas samaksas vai viņam var pieprasīt samaksāt tikai pusi no nodevas.

4 Vai pieteikumu var iesniegt radnieka (ja var – kādas pakāpes) vai bērna vārdā?

Pieteikumu uzturlīdzekļu piešķiršanai tās personas vārdā, kurai ir tiesības tos saņemt, var iesniegt:

- pilnvarotā persona, kas var būt ne tikai advokāts vai juriskonsults, bet arī šādas personas: vecāki, laulātais, māsa vai brālis, augšupējs radnieks vai persona, kuru saista adopcijas attiecības ar personu, kurai ir tiesības uz uzturlīdzekļiem, kā arī persona, kas pārvalda šādas personas īpašumu;
- pārstāvis no vietējās iestādes, kas ir atbildīga par sociālo palīdzību (saskaņā ar 2004. gada 12. marta Likumu par sociālo palīdzību (2004. gada *Oficiālais Vēstnesis (Dziennik Ustaw)*, Nr. 64, 593. punkts); šādi pārstāvji ir vietējā sociālā palīdzības centra vai rajona ģimenes atbalsta centra vadītāji);
- Civilprocesa likuma 61. panta 1. punkta 1. apakšpunktā ir paredzēts, ka nevalstiskas organizācijas savu likumā noteikto pienākumu ietvaros var uzsākt tiesas procesu par uzturlīdzekļu piešķiršanu, ja ir saņemta attiecīgās fiziskās personas rakstiska piekrišana;
- prokurors, ja tas atbilst tiesiskuma nodrošināšanas un valsts interesēm.

Likumīgais pārstāvis rīkojas to nepilngadīgo vārdā, kuriem ir tiesības saņemt uzturlīdzekļus. Taču, tiklīdz nepilngadīgā persona sasniedz pilngadību, tā rīkojas patstāvīgi.

Personas, kura tiesīga saņemt uzturlīdzekļus, kopdzīves partneris vai paziņa nevar rīkoties tās personas vārdā, kurai ir tiesības uz uzturlīdzekļiem, ja vien šis cilvēks nav kāda no iepriekš uzskaitītajām personām.

5 Ja plānoju vērsties tiesā, kā es varu uzzināt, kuras tiesas jurisdikcijā ir mana lieta?

Saskaņā ar Civilprocesa likumu uzturēšanas saistību lietas ir piekritīgas rajona tiesai. Teritoriālo jurisdikciju nosaka atkarībā no tās personas dzīvesvietas, kurai ir tiesības saņemt uzturlīdzekļus, vai atkarībā no atbildētāja dzīvesvietas. Tiesas, kurām ir jurisdikcija konkrētās pašvaldībās, ir minētas tieslietu ministra 2018. gada 28. decembra Noteikumos par apelācijas tiesu, apgabaltiesu un rajona tiesu atrašanās vietas un jurisdikcijas noteikšanu un to kompetences tvērumu (Oficiālais Vēstnesis, 2018., 2548. punkts).

Apgabaltiesām ir jurisdikcija lietās, kas attiecas uz ES dalībvalstu tiesu lēmumu atzīšanu Polijā (Civilprocesa likuma 1151.1 panta 1. punkts), ja lēmums tika pieņemts, pirms valstij, kurā tas tika pieņemts, kļuva saistošs Hāgas 2007. gada 23. novembra Protokols par uzturēšanas pienākumiem piemērojamiem tiesību aktiem (OV L 331, 16.12.2009., 17. lpp.), t. i., pirms 2011. gada 18. jūnija.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 1153.14 pantu Polijā tiek atzīti šādi izpildu dokumenti:

1. spriedumi, ko pieņēmušas ES dalībvalstu tiesas, un izlīgumi un oficiāli dokumenti, kurus izdevušas minētās valstis un uz kuriem attiecas Regula Nr. 1215/2012, ja tie ir izpildāmi;
2. spriedumi, ko pieņēmušas ES dalībvalstu tiesas, izlīgumi un oficiāli dokumenti, ko izdevušas minētās valstis un kas ir apliecināti kā Eiropas izpildes rīkojumi;
3. Eiropas maksājuma rīkojumi, ko pieņēmušas ES dalībvalstu tiesas un kas minētajās valstīs ir atzīti par izpildāmiem saskaņā ar Regulu Nr. 1896/2006;
4. spriedumi, ko pieņēmušas ES dalībvalstu tiesas Eiropas maza apmēra prasību procedūrā un kas ir apliecināti minētajās valstīs saskaņā ar Regulu Nr. 861/2007;
5. lēmumi par uzturlīdzekļu jautājumiem, kas pieņemti ES dalībvalstīs, kuras ir pievienojušās 2007. gada 23. novembra Hāgas Protokolam par uzturēšanas pienākumiem piemērojamiem tiesību aktiem (OV L 331, 16.12.2009., 17. lpp.), kā arī minētajās valstīs izdoti izlīgumi un oficiāli dokumenti par uzturlīdzekļu jautājumiem, uz ko attiecas Regula Nr. 4/2009;
6. spriedumi, kas pieņemti ES dalībvalstīs un kas aptver aizsardzības pasākumus, uz kuriem attiecas Regula Nr. 606/2013, ja tie ir izpildāmi.

6 Vai man kā pieteikuma iesniedzējam jāizmanto starpnieka (piem., advokāta, centrālās vai vietējās iestādes u. c.) pakalpojumi, lai uzsāktu tiesvedību? Ja nē – kāda ir kārtība?

Advokāta pārstāvība uzturlīdzekļu prasījumu lietās nav vajadzīga. Puses drīkst rīkoties savā vārdā vai izmantot profesionālu pārstāvju pakalpojumus.

Sīkāku informāciju par iespējām izmantot tiesas *ex officio* iecelta advokāta palīdzību tās puses pārstāvībai, kurai ir tiesības saņemt uzturlīdzekļus, skatīt 7. un 20. punktā.

7 Vai man, lai uzsāktu tiesvedību, būs jāmaksā nodevas? Ja jā, tad kāds būs to apmērs? Vai varu saņemt juridisko palīdzību procesuālo izdevumu segšanai, ja man nav pietiekamu finanšu līdzekļu?

Uzturlīdzekļu prasītājs un atbildētājs ar uzturlīdzekļu samazināšanu saistītā lietā ir atbrīvoti no tiesas izdevumu segšanas (96. panta 1. un 2. punkts 2005. gada 28. jūlija Likumā par tiesu izdevumiem civillietās (Oficiālais Vēstnesis, 2005., Nr. 167, 1398. punkts ar grozījumiem)). Šis atbrīvojums ir pilnīgs, t. i., attiecīgā persona nesedz nekādus tiesas izdevumus, apelācijas izdevumus vai sprieduma izpildes izdevumus.

Persona, kurai ir pienākums maksāt uzturlīdzekļus, var pieprasīt atbrīvojumu no tiesas izmaksu segšanas arī tad, kad pieprasa mainīt maksājamo uzturlīdzekļu summu. Šādās situācijās ir jāiesniedz deklarācija par mantu un saņemtajiem ienākumiem, un tiesa pieņem lēmumu pēc lietas izskatīšanas.

Turklāt persona, kas ir atbrīvota no tiesas izdevumu segšanas, drīkst pieprasīt juridisko palīdzību, kas izpaužas kā *ex officio* iecelta advokāta pakalpojumi. Ja pieteikums par advokāta iecelšanu tiek pieņemts, tā atlīdzību sedz pretējā puse tai pusei, kurai ir iecelts advokāts. Ja minētā persona lietu zaudē, advokāta atlīdzību sedz no Valsts kases līdzekļiem.

Dalībvalstu valstspiederīgo tiesības šajā saistībā reglamentē 2004. gada 17. decembra Likums par tiesībām saņemt palīdzību civilprocesā, kas notiek Eiropas Savienības dalībvalstīs, un par tiesībām saņemt palīdzību izlīguma panākšanai strīdā pirms civilprocesa uzsākšanas (Oficiālais Vēstnesis, 2005., Nr. 10, 67. punkts).

8 Kāda veida uzturlīdzekļus tiesa visticamāk piespriedīs? Kā tiek aprēķināts uzturlīdzekļu apmērs? Vai tiesas nolēmumu ir iespējams pārskatīt, ja mainās dzīves dārdzība vai ģimenes apstākļi? Ja jā – kā (piem., piemērojot automatiskas indeksācijas sistēmu)?

Uzturlīdzekļu apmērs ir atkarīgs no uzturlīdzekļu maksātāja pelnītspējas un finansiālajām iespējām un no tās personas pamatotajām vajadzībām, kurai ir tiesības saņemt uzturlīdzekļus. Tās personas vajadzības, kurai ir tiesības saņemt uzturlīdzekļus, ietver visu nepieciešamo, lai nodrošinātu viņa(-as) iztiku ne vien materiāli, bet arī citos veidos (kultūras un garīgajā jomā). Nepilngadīgo vajadzības ietver arī viņu audzināšanas izdevumus. Novērtējot uzturlīdzekļu maksātāja pelnītspēju un finansiālās iespējas, ņem vērā nevis viņa(-as) faktiskos nopelnītos ienākumus, bet gan tos ienākumus, kurus viņš(-a) varētu nopelnīt, ja pilnībā izmantotu savu pelnītspēju. Tas nozīmē to, ka arī bezdarbniekam, kuram nav regulāru ienākumu, var piespriest maksāt uzturlīdzekļus un šos maksājumus var piedzīt.

Ja apstākļi mainās, var pieprasīt grozīt tiesas nolēmumu vai vienošanos par uzturlīdzekļiem. Šādas izmaiņas drīkst pieprasīt abas uzturēšanas saistību puses. Atkarībā no faktiskajiem apstākļiem tās var prasīt atcelt uzturēšanas saistības vai palielināt vai samazināt uzturlīdzekļu apmēru. Priekšnoteikums pabalsta summas maiņai ir vai nu personas, kurai ir tiesības saņemt uzturlīdzekļus, pamatoto vajadzību palielināšanās vai samazināšanās, vai uzturlīdzekļu maksātāja pelnītspējas palielināšanās vai samazināšanās.

Polijā nav noteikts konkrēts uzturlīdzekļu apmērs un uzturlīdzekļu summu neaprēķina kā fiksētu procentuālo daļu no uzturlīdzekļu maksātāja ienākumiem. 2014. gadā minimālā darba alga bija 1680 PLN (aptuveni 400 EUR) bruto. 2013. gadā mēneša vidējais atalgojums bija 3650 PLN (aptuveni 900 EUR) bruto. 2015. gadā minimālā alga bija 1750 PLN bruto, 2016. gadā tā bija 1850 PLN bruto, 2019. gadā — 2250 PLN bruto, 2020. gadā tā bija 2600 PLN bruto, 2021. gadā — 2800 PLN bruto, 2022. gadā — 3010 PLN bruto, 2023. gadā no janvāra līdz jūnijam tā ir 3490 PLN bruto, no 2023. gada jūlija — 3600 PLN bruto, no 2024. gada janvāra 4242 PLN bruto un no 2024. gada jūlija tā būs 4300 PLN bruto. Praksē vairākumā gadījumu tiesu piespriedē uzturlīdzekļu summa ir no 300 PLN līdz 1000 PLN mēnesī vienam bērnam. Uzturlīdzekļu summai nepiemēro automatisku indeksāciju atkarībā no bērna vecuma vai inflācijas.

9 Kā un kam uzturlīdzekļi tiks maksāti?

Maksātājs ir persona, kas ir nosaukta par parādnieku izpildes rīkojumā. Piešķirtos uzturlīdzekļus, Polijā vienmēr maksā Polijas zlotos nepilngadīgā likumīgajam pārstāvim (skaidrā naudā vai ar bankas pārskaitījumu) katru mēnesi, parasti līdz mēneša 10. datumam. Maksājuma kavējuma gadījumā piemēro spriedumos noteiktos likumiskos procentus (kopš 2022. gada 8. septembra likumisko procentu likme ir 12,25 % gadā) no nesamaksātās summas (Civilkodeksa 481.2 pants).

Tādējādi uzturēšanas saistības parasti sedz tikai uzturlīdzekļu maksātājs. Ja minētā persona nemaksā brīvprātīgi, persona, kurai ir tiesības saņemt uzturlīdzekļus, var iesniegt kompetentai izpildes iestādei (parasti tas ir tiesu izpildītājs) pieteikumu par sprieduma izpildi. Izpildi var uzsākt arī *ex officio* pēc tās pirmās instances tiesas pieprasījuma, kas pieņēma nolēmumu par uzturlīdzekļu apmēra noteikšanu. Persona, kurai ir tiesības saņemt uzturlīdzekļus, var iesniegt izpildes rīkojumu arī parādnieka darbavietā vai iestādē, kas maksā parādniekam pensiju, un pieprasīt, lai maksājamo uzturlīdzekļu summu atskaita no parādniekam izmaksājamās summas. Šāda prasība maksātājai pusei ir saistoša.

Kad bērns ir sasniedzis pilngadību, viņš kļūst par neatkarīgu kreditoru un uzturlīdzekļi ir jāmaksā viņam, izņemot gadījumus, kad viņš kā pilngadīgs kreditors nepiekrīt iepriekšējam maksājuma veidam (piemēram, piešķirot pilnvaru un iesniedzot to izpildiestādei). Lēmums par uzturlīdzekļiem nav jāgroza un nav jānorāda, ka uzturlīdzekļi izmaksājami pieaugušai personai.

Ja tiek iesniegts piedziņas pieteikums pret uzturlīdzekļu parādnieku, var izvēlēties jebkuru tiesas izpildītāju. Saskaņā ar Civilprocesa likuma 921. pantu izpildes panākšanu attiecībā uz nekustamo īpašumu veic tiesu izpildītājs tajā tiesā, kuras piekritības rajonā nekustamais īpašums atrodas. Ja īpašums atrodas vairāku tiesu jurisdikcijā, kreditors izvēlas vienu no tām. Tomēr pēc viena kreditora lūguma uzsāktu tiesvedību var apvienot ar tiesvedību, kas sāka pēc citu kreditoru lūguma. Šajā nolūkā tiesu izpildītājs, kas ir uzsācis izpildes panākšanas

procesu, informē tiesu izpildītāju, kurš var būt atbildīgs par sākšanas izpildi un turpmāko izpildes panākšanas pabeigšanu.

10 Ja attiecīgā persona (parādnieks) nevēlas uzturlīdzekļus maksāt labprātīgi, kādus piespiedu pasākumus var piemērot?

Ja uzturlīdzekļu maksātājs nepilda uzturēšanas saistības brīvprātīgi, viņu var piespiest to darīt (sk. 9. punktu).

Turklāt, ņemot vērā Kriminālkodeksa 209. pantu (Oficiālais Vēstnesis, 1997., Nr. 88, 553. punkts), personai, kas izvairās pildīt uzturēšanas saistības, kuras noteiktas ar tiesas nolēmumu, tiesā vai citā iestādē panāktu izlīgumu vai citu vienošanos, piespriež naudas sodu, ar brīvības atņemšanu nesaistītus pasākumus vai brīvības atņemšanu uz laiku līdz vienam gadam, ja kavēto maksājumu kopējā summa ir vienāda ar vismaz trīs regulārajiem uzturlīdzekļu maksājumiem vai ja kavēšanās neregulārā uzturlīdzekļu maksāšanā pārsniedz trīs mēnešus. Ja likumpārkāpēja vainas dēļ uzturlīdzekļus saņemt tiesīgā persona nespēj apmierināt savas pamatvajadzības, likumpārkāpējam piespriež naudas sodu, ar brīvības atņemšanu nesaistītus pasākumus vai brīvības atņemšanu uz laiku līdz diviem gadiem.

Krimināllietu par šādu nodarījumu ierosina pēc cietušā lūguma, labklājības iestādes lūguma vai tās struktūras lūguma, kas ir atbildīga par rīcību pret uzturlīdzekļu parādnieku. Ja cietušajam tika piešķirti attiecīgi ģimenes pabalsti vai pabalsti, ko maksā tad, ja netiek panākta uzturlīdzekļu samaksa, kriminālvajāšanu veic *ex officio*.

Kā noteikts 5. panta 3b. punkta 2. apakšpunktā 2007. gada 7. septembra Likumā par palīdzību personām, kurām ir tiesības saņemt uzturlīdzekļus (Oficiālais Vēstnesis, 2007., Nr. 192, 1378. punkts), kompetentā iestāde var lūgt apturēt parādnieka autovadītāja apliecības darbību.

Ja piedziņa ir nesekmīga, tiesu izpildītājs var lūgt, lai parādnieku reģistrē maksātnespējīgo parādnieku reģistrā.

11 Īsumā aprakstiet ierobežojumus, kas attiecas uz izpildes darbībām, jo īpaši noteikumus parādnieka aizsardzībai un noilguma termiņus Jūsu valsts izpildes sistēmā

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 1083. panta 2. punktu nesamaksātos uzturlīdzekļus var atgūt pilnībā, piemērojot arestu bankas kontam.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 833. panta 1. punktu sprieduma izpildi vērš uz darba samaksu atbilstīgi Darba likuma noteikumiem. Parasti arestu var piemērot 60 % no darba algas. Arestu var piemērot arī līdz 3/5 apmērā no summām, ko Valsts kase piešķirusi īpašiem mērķiem, jo īpaši no dotācijām un atbalstiem (Civilprocesa likuma 831. panta 1. un 2. punkts).

Turklāt saskaņā ar Civilprocesa likuma 829. pantu sprieduma izpildi nevērš uz:

1. mājsaimniecības izstrādājumiem, gultasveļu, apakšveļu un ikdienas apģērbu, kas obligāti nepieciešams parādniekam un apgādājamajiem ģimenes locekļiem, kā arī uz pakalpojumu vai profesionālās darbības veikšanai obligāti nepieciešamo apģērbu;
2. pārtikas un degvielas krājumiem, kas nepieciešami parādnieka un viņa apgādājamo ģimenes locekļu pamatvajadzību apmierināšanai uz vienu mēnesi;
3. vienu parādnieka un viņa apgādājamo iztikai nepieciešamo govi, divām kazām vai trīs aitām ar pietiekamu barības un pakaišu krājumu, lai izdzīvotu līdz nākamajai ražai;
4. tādiem darbarīkiem un citiem instrumentiem, kas var būt nepieciešami parādnieka personīgai lietošanai, lai veiktu algotu darbu, un tādām izejvielām, kas var būt nepieciešamas ražošanas procesam vienu nedēļu, izņemot mehāniskos transportlīdzekļus;
5. attiecībā uz parādniekiem, kuri periodiski strādā pastāvīgā darbā, — naudas summu, kas vienāda ar to daļu no algas, pret kuru nevar vērst sprieduma izpildi, par laikposmu līdz nākamajam samaksas datumam, un — attiecībā uz parādniekiem, kuri nesaņem regulāru algu, — naudas summu, kas obligāti nepieciešama parādnieka un apgādājamo ģimenes locekļu iztikai divas nedēļas;
6. lietām, kas nepieciešamas personīgajai izglītībai, personīgajiem dokumentiem, dekorācijām un priekšmetiem, ko izmanto reliģijas praktizēšanā, kā arī sadzīves priekšmetiem, kurus var pārdot tikai par

- cenu, kas ir ievērojami zemāka par to vērtību, bet kuriem parādnieks piešķir lielu izmantošanas vērtību;
7. zālēm 2001. gada 6. septembra Farmācijas likuma nozīmē (Oficiālais Vēstnesis, 2019., 499. punkts ar grozījumiem), kas ir obligāti nepieciešamas veselības aprūpes iestādes darbībai veselības aprūpes tiesību aktu nozīmē trīs mēnešus, un zālēm, kas ir nepieciešamas tās darbībai 2010. gada 20. maija Zāļu likuma nozīmē (Oficiālais Vēstnesis, Nr. 107, 679. punkts, un Oficiālais Vēstnesis, 2011., Nr. 102, 586. punkts, un Nr. 113, 637. punkts);
 8. priekšmetiem vai aprīkojumam, kas obligāti nepieciešami, ņemot vērā parādnieka vai viņa ģimenes locekļu invaliditāti.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 833. panta 6. punktam izpildi nevērš arī pret uzturlīdzekļu pabalstiem, kompensāciju, kas maksājama, ja neizdodas piedzīt uzturlīdzekļus, ģimenes pabalstiem, ģimenes, aprūpes un bērnu dzimšanas pabalstiem, bāreņu, kuri zaudējuši abus vecākus, aprūpētāju pabalstiem, labklājības pabalstiem, integrācijas pabalstiem, audzināšanas pabalstiem un vienreizējam pabalstam, kas minēts 10. pantā 2016. gada 4. novembra Likumā par atbalstu grūtniecēm un viņu ģimenēm "Za życiem" ("Dzīvībai") (Oficiālais Vēstnesis, 2019., 473. punkts).

Tieslietu ministrs, apspriežoties ar lauksaimniecības ministru un finanšu ministru, ministrijas noteikumos norāda, pret kuriem lauksaimniekam piederošiem priekšmetiem nevar vērst sprieduma izpildi. (Civilprocesa kodeksa 830. pants)

Turklāt Civilprocesa likuma 831. pantā paredzēts, ka sprieduma izpildi nevērš jo īpaši pret 75 % no sociālās palīdzības pabalstiem 2004. gada 12. marta Likuma pa sociālo palīdzību (Oficiālais Vēstnesis, 2013., 182. punkts ar grozījumiem) nozīmē un pret summām, kuras parādniekam pienākas no valsts budžeta vai Nacionālā Veselības fonda (*Narodowy Fundusz Zdrowia*) veselības aprūpes nodrošināšanai atbilstīgi 2004. gada 27. augusta Likumam par veselības aprūpes pabalstiem, ko finansē no valsts līdzekļiem (Oficiālais Vēstnesis, 2008., Nr. 164, 1027. punkts ar grozījumiem), pirms šādi pabalsti ir piešķirti, izņemot, ja tie ir parādi parādnieka darbiniekiem vai pakalpojumu sniedzējiem, kā minēts 5. panta 41. punkta a) un b) apakšpunktā 2004. gada 27. augusta Likumā par veselības aprūpes pabalstiem, ko finansē no valsts līdzekļiem.

Ģimenes un aizgādības likuma 137. panta 1. punktā paredzēts, ka uzturēšanas prasībām piemēro trīs gadu noilgumu. Tomēr jānorāda, ka minētais noilguma termiņš attiecas uz prasībām, par kurām nav iesniegts pieteikums.

Civilkodeksa 121. panta 1. daļa nosaka, ka, ja bērns vērs prasību pret vecāku, noilguma termiņa uzskaitē nesākas vecāku atbildības laikā. Jebkurš noilguma termiņš, kura uzskaitē ir sākusies, tiek apturēts attiecībā uz bērna prasībām.

12 Vai ir kāda organizācija vai iestāde, kas var palīdzēt piedzīt uzturlīdzekļus?

Kā minēts 4. punktā, pieteikumu par uzturlīdzekļu piešķiršanu tās personas vārdā, kurai ir tiesības saņemt uzturlīdzekļus, cita starpā var iesniegt sociālo palīdzības centru un atsevišķu sociālo organizāciju vadītāji, par sociālo palīdzību atbildīgo pašvaldības iestāžu pārstāvji un dažos gadījumos arī prokurors. Šīs organizācijas un personas var arī atbalstīt prasītāju, piedaloties jau notiekošā tiesas procesā par uzturlīdzekļu piešķiršanu. Šādā gadījumā to pienākums ir atbalstīt personu, kurai ir tiesības saņemt uzturlīdzekļus, tiesvedības laikā.

Apgabaltiesas, kas darbojas kā centrālā iestāde saskaņā ar starptautiskajām tiesībām, palīdz personām, kurām ir tiesības iesniegt uzturēšanas prasības ārvalstīs. Starptautisko juridisko palīdzību (piemēram, atbrīvojumu no tiesas izdevumu segšanas vai juridiskā pārstāvja norīkošanu) var pieprasīt arī ar kompetentās apgabaltiesas starpniecību. Tomēr jāņem vērā, ka tas, vai šāda juridiskā palīdzība būs bez maksas vai par to būs daļēji jāmaksā, ir atkarīgs no uzņēmējas valsts noteikumiem.

Personas, kuras uzturas ārvalstīs un vēlas ierosināt uzturēšanas prasības pret parādnieku, kas dzīvo Polijā, var saņemt ar pieteikuma iesniegšanu saistītu palīdzību no kompetentajām centrālajām iestādēm ārvalstīs (saraksts ir pieejams šeit: <https://www.gov.pl/web/stopuprowadzeniomdzieci/lista-organow-centralnych>);

atbilstīgi Polijas centrālo iestāžu atbildības sadalījumam, dokumenti tiks nosūtīti turpmākai rīcībai Tieslietu ministrijai (Ģimenes un nepilngadīgo lietu departamenta Starptautisko ģimenes lietu departamentam).

Var arī iesniegt pieteikumu tieši kompetentajai rajona tiesai vai izpildiestādei.

Informācija par to, kā saņemt bezmaksas juridisko palīdzību, pieejama arī tīmekļa vietnē <https://np.ms.gov.pl/>.

Tomēr jānorāda, ka Polijas centrālās iestādes (gan Tieslietu ministrija, gan apgabaltiesas) nepārstāv puses, kā arī nevar sniegt juridiskas konsultācijas profesionālu juridisko pārstāvju vietā.

13 Vai organizācijas (valdības vai privātas) var iepriekš pilnībā vai daļēji izmaksāt uzturlīdzekļus parādnieka vietā?

2007. gada 7. septembra Likumā par palīdzību personām, kurām ir tiesības saņemt uzturlīdzekļus (Oficiālais Vēstnesis, 2009., Nr. 1, 7. punkts ar grozījumiem), ir paredzēti noteikumi par valsts palīdzību personām, kurām ir tiesības saņemt uzturlīdzekļus, ja sprieduma izpilde ir nesekmīga.

Pabalstus no uzturlīdzekļu fonda var saņemt tikai tad, ja ģimenes ienākumi uz vienu personu mēnesī nepārsniedz 800 PLN vai no 2020. gada 1. jūlija — 900 PLN.

Kopš 2020. gada 1. jūlija ir arī piemērojams noteikums “zlots pret zlotu”, proti, ja ģimenes ienākumi uz vienu personu pārsniedz iepriekš minēto summu — 900 PLN, atbalstu samazina un izmaksā summu, kas vienāda ar starpību starp pabalsta summu no uzturlīdzekļu fonda, kura pienākas personai, kas tiesīga to saņemt, un summu, par kādu tiek pārsniegti ģimenes ienākumi uz vienu personu (9. panta 2.a punkts). Tomēr, ja šādi aprēķinātais pabalsts ir mazāks par 100 PLN, tiek pieņemts atteikuma lēmums un pabalsts netiek maksāts (9. panta 2.b punkts).

Pieteikumus iesniedz pašvaldības vai pilsētas pārvaldei ar jurisdikciju attiecībā uz tās personas dzīvesvietu, kurai ir tiesības saņemt uzturlīdzekļus. Pabalstu izmaksu no fonda var deleģēt arī pašvaldības organizatoriskai struktūrai, piemēram, sociālās labklājības centram.

Tomēr, ja persona, kurai ir tiesības saņemt uzturlīdzekļus avansā, dzīvo iestādē, kas nodrošina pilnīgu apgādību (piemēram, sociālās palīdzības centrā, bērnu namā, labošanas darbu kolonijā vai ieslodzījuma vietā), vai audžuģimenē vai ir precējies, vai šai personai ir bērns un tā ir tiesīga saņemt ģimenes pabalstu, avansu šai personai nepiešķir.

Minētais likums ir piemērojams tikai tad, ja persona, kurai ir tiesības saņemt uzturlīdzekļus, pabalsta maksāšanas laikā dzīvo Polijā. Sīkāku informāciju sk.

vietnē <https://www.gov.pl/web/rodzina/wiadczenia-z-funduszu-alimentacyjnego>.

14 Ja atrodos šajā dalībvalstī un parādnieka dzīvesvieta ir citā valstī:

Ja parādnieka dzīvesvieta ir ārvalstīs un persona, kura ir tiesīga saņemt uzturlīdzekļus, dzīvo Polijā, apgabaltiesa, kurai ir jurisdikcija vietā, kas ir uzturlīdzekļus saņemt tiesīgās personas dzīvesvieta, rīkojoties kā attiecīgā centrālā iestāde, palīdz šai personai iesniegt pieteikumu par uzturlīdzekļiem. Šāda palīdzība ietver visas tās informācijas un palīdzības sniegšanu, kas nepieciešama vajadzīgo dokumentu sagatavošanai, un pārbaudīšanu, vai pieteikums ir formāli pareizs, pirms to iesniegt kompetentajai centrālajai iestādei ārvalstīs.

14.1 Vai varu saņemt palīdzību no kādas iestādes vai privātas organizācijas šajā dalībvalstī?

Jā (atbilstīgi Regulas (EK) Nr. 4/2009 49. pantam izraudzīta kompetentā centrālā iestāde).

14.2 Ja jā – kā sazināties ar šo iestādi vai privāto organizāciju?

A daļu pieteikumam, kas iesniegts saskaņā ar Padomes 2008. gada 18. decembra Regulu (EK) Nr. 4/2009 par jurisdikciju, piemērojamiem tiesību aktiem, nolēmumu atzīšanu un izpildi un sadarbību uzturēšanas saistību lietās, iesniedz apgabaltiesā.

To apgabaltiesu saraksts, kuras pilda centrālās iestādes funkciju (2024. gada marts)

Tiesa	Adrese	Tālrunis: (+48)	Fakss: (+48) E-pasta adrese

Apgabaltiesa Bjalostokā (Białystok)	Uzraudzības nodaļa <i>ul. Marii Skłodowskiej-Curie 1 15-950 Białystok</i>	85 745 92 20		oz@bialystok.so.gov.pl
Apgabaltiesa Beļsko Bjalā (Bielsko-Biala)	Juridiskie jautājumi <i>ul. Cieszyńska 10 43-300 Bielsko-Biala IX Wydział Wizytacyjny (9. uzraudzības dienests)</i>	33 499 04 88		patrycja.pater-osuch@bielsko-biala.so.gov.pl
Apgabaltiesa Bidgoščā (Bydgoszcz)	<i>ul. Wały Jagiellońskie 2 85-128 Bydgoszcz</i>	52 325 31 55		oz@bydgoszcz.so.gov.pl
Apgabaltiesa Čenstohovā (Częstochowa)	Administratīvais departaments <i>ul. Dąbrowskiego 23/35 42-200 Częstochowa</i>	34 368 44 25		prezes@czestochowa.so.gov.pl anna.bocianowska@czestochowa.so.gov.pl
Apgabaltiesa Elblongā (Elbląg)	Administratīvais departaments <i>pl. Konstytucji 1 82-300 Elbląg</i>	55 611 24 09		oddzial.administracyjny@elblag.so.gov.pl
Apgabaltiesa Gdaņskā (Gdańsk)	Administratīvais departaments <i>ul. Nowe Ogrody 30/34 80-803 Gdańsk</i>	58 321 31 19	58 3213104	section.oz@gdansk.so.gov.pl
Apgabaltiesa Glivecē (Gliwice)	Neatkarīgā juridisko jautājumu nodaļa <i>ul. Kościuszki 15 44-100 Gliwice</i>	32 338 00 52		oz@gliwice.so.gov.pl
Apgabaltiesa Gožovā Veļkopoļskā (Gorzów Wielkopolski)	Juridiskie jautājumi <i>ul. Mieszka I 33 66-400 Gorzów Wielkopolski</i>	95 725 67 02 95 725 67 18	95 7202807 95 7256790	sekretariat@gorzow-wlkp.so.gov.pl marta.samolak@gorzow-wlkp.so.gov.pl
Apgabaltiesa Jeleņa Gurā (Jelenia Góra)	Administratīvais departaments — juridiskie jautājumi <i>al. Wojska Polskiego 56 58-500 Jelenia Góra</i>	75 641 51 13	75 7525113	oz@jelenia-gora.so.gov.pl o.administracyjny@jelenia-gora.so.gov.pl
Apgabaltiesa Kališā (Kalisz)	Uzraudzības nodaļa <i>al. Wolności 13 62-800 Kalisz</i>	62 765 77 38	62 5944544	wizytacja@kalisz.so.gov.pl administracja@kalisz.so.gov.pl
Apgabaltiesa Katovicē (Katowice)	Sūdzību un pieteikumu un juridisko jautājumu nodaļa <i>ul. Francuska 38 40-028 Katowice</i>	32 607 01 83 32 783 68 06		obrot_zagraniczny@katowice.so.gov.pl dawid.kaczmarzyk@katowice.so.gov.pl wojciech.gryzlo@katowice.so.gov.pl

	VIII Wydział Wizytacyjny (8. uzraudzības dienests) <i>ul. Seminaryjska 12</i>	41 340 23 20		
Apgabaltiesa Kelcē (<i>Kielce</i>)	<i>a</i> <i>25-372 Kielce</i>	41 340 23 82	41 3402320	oz@kielce.so.gov.pl
Apgabaltiesa Koņinā (<i>Konin</i>)	<i>ul. Energetyka 5</i> <i>62-510 Konin</i>	63 246 45 57	63 2451421	oz@konin.so.gov.pl administracja@konin.so.gov.pl
Apgabaltiesa Košalinā (<i>Koszalin</i>)	Administratīvais departaments <i>ul. Waryńskiego 7</i> <i>75-541 Koszalin</i>	94 342 87 50	94 3428897	administracja@koszalin.so.gov.pl
Apgabaltiesa Krašovā (<i>Kraków</i>)	Administratīvais departaments <i>ul. Przy Rondzie 7</i> <i>31-547 Kraków</i>	12 619 52 41 12 619 52 62	12 6195665	oz@krakow.so.gov.pl
Apgabaltiesa Krosno (<i>Krosno</i>)	Administratīvais departaments <i>ul. Sienkiewicza 12</i> <i>38-400 Krosno</i>	13 437 36 71 13 437 36 73	13 4320570	obrot.zagr@krosno.so.gov.pl administracja@krosno.so.gov.pl
Apgabaltiesa Legnicā (<i>Legnica</i>)	VII Wydział Wizytacyjny (7. uzraudzības dienests) <i>ul. Złotoryjska 40</i> <i>59-220 Legnica</i>	76 754 50 36	76 7545099	oz@legnica.so.gov.pl
Apgabaltiesa Łublinā (<i>Lublin</i>)	<i>ul. Krakowskie</i> <i>Przedmieście 43</i> <i>20-076 Lublin</i>	81 46010 04	81 4601138	malgorzata.stec-szewczyk@lublin.so.gov.pl obrotzagraniczny@lublin.so.gov.pl
Apgabaltiesa Lomžā (<i>Łomża</i>)	Administratīvais departaments <i>ul. Dworna 16</i> <i>18-400 Łomża</i>	86 216 62 81 (iekšējais 254) 86 216 6282 (iekšējais 254) 86 216 62 83 (iekšējais 254) 86 216 62 84 (iekšējais 254)	86 215 42 52	sekretariat@lomza.so.gov.pl
Apgabaltiesa Lodzā (<i>Łódź</i>)	XI Wydział Wizytacyjny (11. uzraudzības dienests) (118. kabinets) <i>Plac Dąbrowskiego 5</i> <i>90-921 Łódź</i>	42 677 87 99	42 2126082	oz@lodz.so.gov.pl
Apgabaltiesa Novi Sončā (<i>Nowy Sącz</i>)	Administratīvais departaments <i>ul. Pijarska 3</i> <i>33-300 Nowy Sącz</i>	18 448 21 85 18 448 21 43		alimenty@nowysacz.so.gov.pl

	VIII Wydział Wizytacyjny (8. uzraudzības dienests) ul. Dąbrowszczaków 44A				
Apgabaltiesa Olštīnā (Olsztyn)	10-543 Olsztyn	89 521 60 49	89 6123838	oz@olsztyn.so.gov.pl	
	VIII Wydział Wizytacyjny (8. uzraudzības dienests) pl. Daszyńskiego 1 45-064 Opole				
Apgabaltiesa Opolē (Opole)		77 541 81 34	77 5418109	obrot.zagr@opole.so.gov.pl	
Apgabaltiesa Ostrolenkā (Ostrołęka)	ul. Gomulickiego 5 07-410 Ostrołęka	29 765 01 30	29 7650181	sekretariat@ostroleka.so.gov.pl	
Apgabaltiesa Pjotrkovā Tribunalskā (Piotrków Trybunalski)	Administratīvais departaments ul. Słowackiego 5 97-300 Piotrków Trybunalski	44 649 41 59 44 649 41 21		oz@piotrkow-tryb.so.gov.pl	
Apgabaltiesa Plockā (Płock)	Administratīvais departaments pl. Narutowicza 4 09-404 Płock Juridisko jautājumu nodaļa	24 269 73 20 24 269 73 64		oz@plock.so.gov.pl urszula.wyrwas@plock.so.gov.pl	
Apgabaltiesa Poznaņā (Poznań)	ul. Stanisława Hejmowskiego 2 61-736 Poznań	61 628 37 30 61 628 37 31 61 628 37 34	61 6283739	opzagr@poznan.so.gov.pl	
Apgabaltiesa Pšemislā (Przemyśl)	Administratīvais departaments ul. Konarskiego 6 37-700Przemyśl	16 676 13 36	16 6761353	magdalena.telega@przemysl.so.gov.pl	
Apgabaltiesa Radomā (Radom)	VII Wydział Wizytacyjny (7. uzraudzības dienests) ul. Piłsudskiego 10 26-600 Radom	48 677 67 80		wizytacje@radom.so.gov.pl monika.tomala@radom.so.gov.pl	
Apgabaltiesa Ribņikā (Rybnik)	Administratīvais departaments ul. Józefa Piłsudskiego 33 44-200 Rybnik	32 784 05 78	32 7840402	oz@rybnik.so.gov.pl	
Apgabaltiesa Žešovā (Rzeszów)	VII Wydział Wizytacyjny (7. uzraudzības dienests) Plac Śreniawitów 3 35-959 Rzeszów	17 875 63 94	17 8627265	elzbieta.czudec@rzeszow.so.gov.pl	
Apgabaltiesa Sedlcē (Siedlce)	Administratīvais departaments ul. Sądowa 2 08-110 Siedlce	25 640 78 46		poczta@siedlce.so.gov.pl marzena.sosnowska@siedlce.so.gov.pl	

Apgabaltiesa Seradzā (Sieradz)	Administratīvais departaments <i>al. Zwycięstwa 1</i> 98-200 Sieradz	43 826 66 50 43 826 66 07	43 656 8975	sekretariat@sieradz.so.gov.pl oz@sieradz.so.gov.pl
Apgabaltiesa Slupskā (Ślupsk)	Uzraudzības nodaļa <i>ul. Zamenhofs 7</i> 76-200 Ślupsk	59 846 95 43 59 846 95 13	59 8469424 59 8469429	agnieszka.kozlowska@slupsk.so.gov.pl referat.wiz@slupsk.so.gov.pl
Apgabaltiesa Sosnowecā (Sosnowiec)	Uzraudzības nodaļa <i>ul. S. Żeromskiego 3</i> 41-205 Sosnowiec	32 368 73 68		oz@sosnowiec.so.gov.pl referat.wiz@sosnowiec.so.gov.pl
Apgabaltiesa Suwalkos (Suwałki)	Uzraudzības nodaļa <i>ul. Waryńskiego 45</i> 16-400 Suwałki	87 563 12 13 87 563 13 00		sekretariat@suwalki.so.gov.pl anna.kleotko@suwalki.so.gov.pl
Apgabaltiesa Ščecinā (Szczecin)	Juridiskie jautājumi <i>ul. Małopolska 17</i> 70-227 Szczecin	91 483 01 70 91 483 01 47	91 4830170	obrot.zagraniczny@szczecin.so.gov.pl
Apgabaltiesa Švidņicā (Świdnica)	Administratīvais departaments <i>pl. Grunwaldzki 14</i> 58-100 Świdnica	74 851 82 87	74 8518270	dorota.molag@swidnica.so.gov.pl aneta.zajaczkowska@swidnica.so.gov.pl
Apgabaltiesa Tarnobžegā (Tarnobrzeg)	Administratīvais departaments <i>ul. Sienkiewicza 27</i> 39-400 Tarnobrzeg	15 688 25 93		oz@tarnobrzeg.so.gov.pl
Apgabaltiesa Tarnuvā (Tarnów)	Administratīvais departaments <i>ul. J. Dąbrowskiego</i> 27 33-100 Tarnów	14 688 74 09	14 6887417	sad_okregowy@tarnow.so.gov.pl
Apgabaltiesa Toruņā (Toruń)	Administratīvais departaments <i>ul. Piekary 51</i> 87-100 Toruń	56 610 56 09	56 6555706	oz@torun.so.gov.pl
Apgabaltiesa Varšavā (Warszawa)	XIXWydział Wizytacyjny (19. uzraudzības dienests) <i>al. "Solidarności" 127</i> 00-898 Warszawa	22 440 11 54 22 440 60 77	22 6544411	paulina.luscinska-dziurda@warszawa.so.gov.pl grzegorz.maslowski@warszawa.so.gov.pl
Apgabaltiesa Prāgas rajonam Varšavā (Warszawa)	IXWydział Wizytacyjny (9. uzraudzības dienests) <i>ul. Poligonowa 3</i> 04-051 Warszawa	22 417 73 93		oz@warszawapraga.so.gov.pl
Apgabaltiesa Vloclavēkā (Wrocław)	Administratīvais departaments <i>ul. Wojska Polskiego</i> 22 87-800 Wrocław	54 412 03 65	54 412 0365	oz@wloclawek.so.gov.pl
Apgabaltiesa Vroclavā (Wrocław)	VIWydział Wizytacyjny (6. uzraudzības dienests) <i>ul. Sądowa 1</i> 50-046 Wrocław	71 748 2138		oz@wroclaw.so.gov.pl

Apgabaltiesa Zamoscā (Zamość)	Administratīvais departaments <i>ul. Wyszyńskiego 11</i> 84 631 69 27 <i>22-400 Zamość</i> 84 631 69 28	aneta.juszczak@zamosc.so.gov.pl prezes@zamosc.so.gov.pl
Apgabaltiesa Zelona Gurā (Zielona Góra)	<i>VIII Wydział Wizytacyjny</i> (8. uzraudzības dienests) <i>pl. Słowiański 1</i> <i>65-069 Zielona Góra</i> 68 322 02 21 68 4567769	oz@zielona-gora.so.gov.pl zaneta.pejs@zielona-gora.so.gov.pl malwina.biedniak@zielona-gora.so.gov.pl

15 Ja parādnieks ir šajā dalībvalstī un es atrodos citā valstī:

15.1 Vai varu tieši iesniegt lūgumu šādai iestādei vai privātai organizācijai šajā dalībvalstī?

Padomes 2008. gada 18. decembra Regulas (EK) Nr. 4/2009 par jurisdikciju, piemērojamiem tiesību aktiem, nolēmumu atzīšanu un izpildi un sadarbību uzturēšanas saistību lietās 55. pantā nav paredzēta prasība, ka pieteikums ir jāiesniedz ar tās valsts centrālās iestādes starpniecību, kurā atrodas pieteikuma iesniedzēju dzīvesvieta. Pieteikumus saskaņā ar Regulas IV un VI nodaļā un Civilprocesa kodeksā noteiktajām oficiālajām prasībām var nosūtīt tieši kompetentajai Polijas tiesai.

Nosūtītāju iestāžu dati ir pieejami vietnē

<https://www.gov.pl/web/stopuprowadzeniomdzieci/lista-organow-centralnych>.

Ārvalstu nosūtītājas iestādes, kas noteiktas Regulai pievienotajās deklarācijās, nodrošina personai, kurai ir tiesības saņemt uzturlīdzekļus, visu nepieciešamo informāciju, palīdz viņam(-ai) aizpildīt nepieciešamos dokumentus, pārbauda, vai šīs personas pieteikums ir formāli pareizs un nosūta to uz ārvalstīm.

15.2 Ja jā – kā sazināties ar šo iestādi vai privāto organizāciju un kāda veida palīdzību iespējams saņemt?

Ja tiesa ir piešķīrusi uzturlīdzekļus un uz lietu attiecas Regulas (EK) Nr. 4/2009 darbības joma, ārvalstīs dzīvojošais kreditors var izmantot šajā regulā paredzēto procedūru un var pieteikties kompetentajā tās valsts nosūtītājā iestādē, kurā viņš(-a) dzīvo, vai iesniegt kompetentajā tiesā pieteikumu par ārvalstīs pieņemtā nolēmuma izpildāmības pasludināšanu (sk. 5. punktu). Pieteikumu par izpildi var iesniegt jebkura tiesu izpildītāja birojā.

Ja Polija un valsts, kurā dzīvo kreditors, ir parakstījušas konvenciju vai divpusēju nolīgumu par spriedumu atzīšanu un izpildi uzturēšanas saistību lietās, šādu palīdzību sniedz saskaņā ar minētā nolīguma nosacījumiem. Divpusēji nolīgumi parasti paredz, ka pieteikumi jāiesniedz Polijas tiesā tieši vai ar tās valsts tiesas starpniecību, kurā izdots spriedums. Pēdējā minētajā gadījumā pieteikumus pārsūta ar centrālo iestāžu — parasti Tieslietu ministrijas — starpniecību vai ar to iestāžu starpniecību, kuras tiek informētas Ņujorkas konvencijas prasību nolūkos:

<http://treaties.un.org/doc/Publication/MTDSG/Volume%20II/Chapter%20XX/XX-1.en.pdf>.

Informācija par tiesām ir pieejama vietnē

<https://www.gov.pl/web/sprawiedliwosc/znajdz-wybrany-sad-powszechny>,

un informācija par tiesu izpildītājiem pieejama vietnē <http://komornik.pl/>.

16 Vai šai dalībvalstij ir saistošs 2007. gada Hāgas protokols?

Jā, kopš 2011. gada 18. jūnija.

17 Ja šai dalībvalstij 2007. gada Hāgas protokols nav saistošs – kādi tiesību akti būs piemērojami uzturēšanas prasībai saskaņā ar attiecīgās valsts noteikumiem starptautisko privāttiesību jomā? Kādi ir šie atbilstošie noteikumi starptautisko privāttiesību jomā?

Nav attiecināms.

18 Kādi ir noteikumi par tiesu pieejamību pārrobežu lietās Eiropas Savienībā (atbilstoši Uzturēšanas saistību regulas V nodaļas struktūrai)?

Polijā piemērojamie noteikumi ir 2004. gada 17. decembra Likums par tiesībām saņemt palīdzību civilprocesā, kas notiek Eiropas Savienības dalībvalstīs (Oficiālais Vēstnesis, 2005., Nr. 10, 67. punkts ar grozījumiem) un Padomes 2003. gada 27. janvāra Direktīva 2003/8/EK par to, kā uzlabot tiesu pieejamību pārrobežu strīdos, nosakot kopīgus obligātus noteikumus attiecībā uz juridisko palīdzību šādos strīdos (OV L 26/41, 31.1.2003., 90. lpp.), ar ko papildina noteikumus, kas izklāstīti Civilprocesa likumā un Likumā par tiesu izdevumiem civillietās. Pusei, kas cer saņemt noteiktu palīdzības veidu (piemēram, advokāta iecelšanu, dokumentu tulkošanu vai ceļa izdevumu atlīdzināšanu), būtu par to skaidri jāinformē tiesa, izmantojot [ES pieteikuma veidlapu](#).

19 Kādus pasākumus šī dalībvalsts ir veikusi, lai nodrošinātu Uzturēšanas saistību regulas 51. pantā minēto funkciju īstenošanu?

Polijas likumdevējs 2011. gada 28. aprīlī pieņēma Likumu, ar kuru groza Civilprocesa likumu un citus tiesību aktus (2011. gada 28. aprīļa Likums, ar ko groza Civilprocesa likumu, Likumu par tiesībām saņemt palīdzību civilprocesā, kas notiek Eiropas Savienības dalībvalstīs, un par tiesībām saņemt palīdzību izlīguma panākšanai strīdā pirms civilprocesa uzsākšanas, un Likumu par palīdzību personām, kurām ir tiesības saņemt uzturlīdzekļus (Oficiālais Vēstnesis, 2011., Nr. 129, 735. punkts)) un saskaņā ar kuru Polijas centrālā iestāde var norīkot iestādi, kurai ir jurisdikcija pār parādnieku, veikt izmeklēšanu uzturēšanas saistību lietā.

Ja atbildētāja vai dalībnieka dzīvesvieta nav zināma, Tieslietu ministrija nosūta vaicājumus centrālajiem un vietējiem reģistriem un ierakstiem (ar iespēju izmantot *PESEL.SAD* datubāzi), lai noteiktu kompetento tiesu vai tiesu izpildītāju vai atbildētu uz īpašu pasākumu pieprasījumu. Patlaban nav plānotas izmaiņas attiecībā uz juridiskajiem pamatiem, finansējumu un centrālās iestādes kolektīvu, lai nodrošinātu, ka tiek izpildīti 51. pantā aprakstītie uzdevumi.

Šī lapa ir daļa no tīmekļvietnes [Tava Eiropa](#).

Mēs labprāt uzzinātu jūsu [atsauksmes](#) par sniegtās informācijas lietderību.

■ Lapa atjaunināta: 12/05/2025

Šīs lapas versiju savā valodā uztur attiecīgais Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla kontaktpunkts. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Ne Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls, ne Eiropas Komisija neuzņemas nekādu atbildību par šajā dokumentā ietvertu vai minēto informāciju vai datiem. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.